

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2024-2025

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie ortodoxă didactică

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Studiul Vechiului Testament III	2.2. Cod disciplină	OLR1113
2.3 Titularul activităților de curs	Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă		
2.4 Titularul activităților de seminar	Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă		
2.5 Anul de studiu	II	2.6 Semestrul	1
2.7 Tipul de evaluare	E	2.8 Regimul disciplinei	DF
		(E/C/VP)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	0
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					7
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					11
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					0
3.7 Total ore studiu individual	19				
3.8 Total ore din planul de învățământ	28				
3.9 Total ore pe semestru	47				
3.10 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Prezența minim 75%, cu materialele didactice specifice (Sfânta Scriptură, alte resurse indicate)
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Realizarea unei lucrări de seminar/laborator în conformitate cu cerințele și criteriile stabilite

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze o bună orientare în conținutul cărților profetice; • Să cunoască conținutul doctrinar al celor două religii care au textul biblic ca fundament: iudaismul și creștinismul; • Să demonstreze capacități reale de creare a unui discurs apologetic; • Să dezvolte abilități pedagogice focusate pe tematica biblică vechitestamentară; • Să dispună de aptitudini dialogic irenice; • Să deprindă regulile de cercetare pe surse textuale.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea de conexare a cunoștințelor dobândite în cadrul cursului cu ansamblul disciplinelor studiate, precum și cu activitatea profesională pe care urmează să o desfășoare; • Să demonstreze capacitatea de sistematizare și actualizare a conținutului învățării.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Să introducă studentul în sfera cunoașterii fenomenului profetic iudaic, a reprezentanților acestuia și a temelor specifice fiecăruia; • Să pună în relație scrierile profetice vechitestamentare cu conținutul Pentateuhului ca bază teologică a întregului Vechi Testament; • Să sprijine studentul în identificarea temeiurilor învățăturilor dogmatice și moral-religioase din textele Sfintei Scripturi.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să aplice, în interpretarea textelor profetice, noțiunile teologice specifice terminologiei teologiei biblice, hermeneuticii biblice și sintezei teologic-dogmatice; • Să dezvolte capacitățile de realizare și conducere a unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios pe baza corpusului scrierilor profetice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni generale despre profetism: Fenomenul profetic; reprezentanți în Vechiul Testament; idei majore ale prediciei profetice; acte simbolice; momente inaugurale ale misiunii profeților (Is. 6; Iez. 1 și 10).	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
2. Profetul Isaia (I): Personalitatea și opera, exegeza textelor mesianice din capitolele 2,2-4; 7,14; 9,5-6; 11,6-9; 12, 1-6; 40, 3-11.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
3. Profetul Isaia (II): Exegeza textelor isaianice privind personajul enigmatic <i>Ebed-Iahve</i> (cap. 42,1-4; 49,4-9; 52,13 și 53).	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
4. Profetul Ieremia: Personalitate și operă, specificul cărții; exegeza textelor mesianice (cap. 3,17; 23,4-6; 31,31-34; 33,14-22).	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
5. Profetul Iezechiel: Omul și opera, promotorul stilului apocaliptic, imagini și simboluri; exegeza textelor mesianice (cap. 17,22-24; 21,27; 34,12-25; 36,25-27; 37,26-27; 44,1-2; 47,1).	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
6. Profetul Daniel: Personalitate politică și religioasă a exilului babilonic; exegeza textelor mesianice (cap.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice

2,44-45; 7,13-14; 9,24-27).		
7. Profetul Osea: profetul și teologhisitorul celor trei virtuți teologice	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
8. Profeții Ioil și Amos	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
9. Profeții Avdie și Iona	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
10. Profetul Miheia	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
11. Profeții Naum și Avacum	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
12. Profeții Sofonie și Agheu	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
13. Profeții Zaharia și Maleahi	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
14. Profeții și etica socială: Actualitatea mesajului profeților și analiza impactului misiunii lor asupra conștiinței religioase; Anaghinoscomena profetice	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Principii, modele și exerciții de exegeză scripturistică Prezentarea cerințelor și criteriilor de alcătuire a lucrării de seminar/laborator	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
2. Modele scripturistice de soluționare a conflictului interpersonal la ora de Religie	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
3. Profeții mari – exegeza textelor mesianice	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
4. Modele scripturistice de soluționare a conflictului intrapersonal la ora de Religie	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
5. Profeții mici – exegeza textelor mesianice	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
6. Modele scripturistice de soluționare a conflictului de valori la ora de Religie	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
7. Exegeză pe texte extrase din Pentateuh	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
8. Modele scripturistice de soluționare a conflictului identităților la ora de Religie	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
9. Exegeză pe texte din categoria scrierilor istorice	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
10. Strategii de evitare a conflictului ideatic-religios la ora de Religie realizate pe baza textelor scripturistice	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
11. Exegeză pe texte didactico-poetice	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
12. Strategii de diminuare a conflictului ideatic-religios la ora de Religie realizate pe baza textelor scripturistice	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
13. Strategii de confruntare a conflictului ideatic-religios la ora de Religie realizate pe baza textelor scripturistice	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
14. Principii, modele și exerciții de exegeză scripturistică	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice

9. Bibliografie

Ediții Scripturistice:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, quae antea cooperantibus A. Alt, O. Eissfeldt, P. Kahleediderat R. Kittel, Editio Funditus Renovata, adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer, O. Eissenfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen, F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas cooperantibus H. P. Ruger et J. Zieglerediderunt K. Elliger et W. Rudolph, Textum Masoreticum curavit H. P. Ruger, MASORAM ELABORAVIT G. E. Weil, Editio tertia emendata opera W. Rudolph et H. P. Ruger, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1987.
- *Septuaginta*, Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, editio minor, duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1935.
- *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2011.

Resurse patristice:

1. *Biblia Patristica*, Index des citations et allusions bibliques dans la littérature patristique, 5. vol., Edition du Centre National de la Recherche Scientifique, Paris, 1986-1991.
2. Origen, *Omilii și adnotări la Exod*, trad. de Adrian Muraru, Ed. Polirom, Iași, 2006, 479 p.
3. Sf. Athanasie al Alexandrie, *Despre întruparea Cuvântului*, în „PSB”, vol. 21, trad. de Dumitru Stăniloae, București, EIBMO, 1987.
4. Sf. Grigorie de Nyssa, *Despre viața lui Moise*, în „PSB”, vol. 29, trad. de Dumitru Stăniloae și Ioan Buga, EIBMO, București, 1982.
5. Sf. Ioan Gură de Aur, *Omilii la Facere I-II*, în „PSB”, vol. 21-22, trad. de Dumitru Fecioru, EIBMO, București, 1987, 1989.
6. Sf. Iustin Martirul, *Dialog cu iudeul Tryphon*, în „PSB”, vol. 2, trad. de Teodor Bodogae, București, EIBMO, 1980.
7. Sf. Vasile cel Mare, *Omilii la Hexaemeron*, în „PSB”, vol. 17, trad. de Dumitru Fecioru, București, EIBMO, 1986.

Lucrări de referință, comentarii biblice, studii:

1. Breck, John, *Sfânta Scriptură în Tradiția Bisericii*, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2003.
2. Chirilă, Ioan et al., *Introducere în Vechiul Testament* (București: Basilica, 2018).
3. Chirilă, Ioan, „Ermeneutica biblică din perspectivă răsăritean-ortodoxă,” *ST 3* (2017): 43-60.
4. Chirilă, Ioan, *Cartea profetului Osea. Breviarum pentru o gnoseologie a Vechiului Testament* (Cluj-Napoca: Limes, 1999), 262 p.
5. Chirilă, Ioan, *Fragmentarium exegetic filonian II, Nomothetica – repere exegetice la Decalog*, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2003, 174 p.
6. Chirilă, Ioan, *Fragmentarium exegetic filonian*, Ed. Limes, Cluj Napoca 2002.
7. Chirilă, Ioan, *Sfânta Scriptură – Cuvântul cuvintelor*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2010.
8. Coman, Constantin, „Experiența niptică – reper ermeneutic,” *ST 3* (2017): 13-42.
9. Eco, Umberto, *Limitele interpretării*, Ed. Pontica, 1996.
10. H.G. Gadamer, *Adevăr și metodă*, Ed. Teora, București, 2006.
11. Iatan, Cristinel, „«Cum aș putea să înțeleg, dacă nu mă va călăuzi cineva?» (FA 8,31). Interpretarea textului biblic la unii dintre exegeții vetero-testamentari ortodocși contemporani,” în *Lucrările Simpozionului „Identitatea ortodoxă a studiilor biblice”*, ed. Marian Vild, Coșmin Pricop. Alexandru Mihăilă (București: Ed. Universității din București, 2017), 53-72.
12. Moiescu, Iustin, *Sf. Scriptură și interpretarea ei în opera Sf. Ioan Hrisostom*, Ed. Anastasia, București, 2003.
13. Munteanu, Liviu Galaction, *Pentateuhul în fața criticii moderne*, Tipografia Eparhiei, Cluj, 1937, 57 p.
14. Neaga, Nicolae, *Hristos în Vechiul Testament, Însemnări pe marginea textelor mesianice*, Sibiu, 1944.
15. Pașca-Tușa, Stelian, „Erminia Întrupării Cuvântului scripturistic în Canonul Sfântului Andrei Cretanul,” *ST 3* (2017): 261-270.
16. Popa, Viorel-Cristian, *Profeții oratori ai Vechiului Testament* (Oradea: Ed. Universității din Oradea, 2011), 273 p.
17. Preda, Constantin, „Sfântul Ioan Cassian și lectura duhovnicească a Scripturii (Lectio divina),” *ST 4* (2017).
18. Ricoeur, Paul, *Eseuri de hermeneutică*, trad. de Vasile Tonoiu, Ed. Humanitas, București, 1995.
19. *Viețile Sfinților Proroci*, trad. Constantin-Ioan Jinga (București: Sophia, 2010).
20. Vladimir Prelipceanu și colab., *Studiul Vechiului Testament*, Manual pentru Institutele teologice, Ed. Renașterea, Cluj Napoca, 2003.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	<ul style="list-style-type: none">• Înșușirea și utilizarea registrului terminologic și conceptual propriu disciplinei.• Asimilarea informațiilor fundamentale privitoare la Vechiul Testament.• Înțelegerea instrumentelor și a finalității procesului de interpretare a Scripturii în mediul ortodox.	Examen scris, condiționat la de predarea portofoliului propus în cadrul orelor de seminar.	80%
11.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none">• Înțelegerea și însușirea problematicei tratate la curs și seminar.• Capacitatea de a integra într-un discurs propriu conceptele asimilate.• Flexibilitatea în abordarea exercițiilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor dar și capacitatea de valorificare a lor în varii moduri.	Prezentarea unui portofoliu realizat pe parcursul semestrului.	20%
11.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea sumară a conținutului Vechiului Testament, cu accent pe Pentateuh, și a noțiunilor de <i>revelație</i> , <i>inspirația Sfintei Scripturi</i> , <i>canonul Sfintei Scripturi</i> , a elementelor de critică textuală (metoda istorico-critică), a temelor teologice principale.			

Data completării

20.04.2024

Data avizării în departament

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de departament